

[Etusivu](#) > ... > [Hae Oikeusalan Ammattilaisia](#) > [Asiantuntijahaku](#) > Netherlands

Asiantuntijahaku

Alankomaat

Sisällön tuottaja:

Alankomaat

I. Asiantuntijaluettelot ja -rekisterit

Alankomaissa on kaksi rekisteriä: tuomioistuinasiantuntijoiden kansallinen rekisteri (*Landelijk Register van Gerechtelijke Deskundigen*, LRGD) koskee ensisijaisesti siviili- ja hallinto-oikeutta, kun taas Alankomaiden tuomioistuinasiantuntijoiden rekisteri (*Nederlands Register Gerechtelijk Deskundigen*, NRGD) koskee pääasiassa rikosoikeutta. Näiden lisäksi maassa on ympäristölainsäädännön ja aluesuunnittelun asiantuntijalaitos (*Stichting Advisering Bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke Ordening*, STAB), joka on yksinomaan oikeuslaitosta palveleva riippumaton elin, sekä Alankomaiden lääketieteen asiantuntijalausuntoja antava yhdistys (*Nederlandse Vereniging voor Medisch Specialistische Rapportage*, NVMSR). Rikosoikeuden alalla toimii myös kansallinen asiantuntijavälitys (*Landelijke Deskundigheidsmakelaar*, LDM). Se pitää rekisteriä eri alojen ulkopuolisista asiantuntijoista, joita voidaan käyttää apuna (poliisin) tutkinnassa. Näiden lisäksi on vielä pakkolunastuksiin ja hallinto-oikeudellisiin korvauksiin erikoistuneiden asiantuntijoiden rekisteri (*Register Deskundigen Onteigening en Bestuursrechtelijke Schadevergoeding*, DOBS).

Asiantuntijat luetaan erikoisaloittain. Asiantuntijarekistereitä ylläpidetään eri tavoin: LRGD, DOBS ja NVMSR ovat yksityisiä, kun taas NRGD ja STAB ovat oikeus- ja turvallisuusministeriön hallinnoimia ja rahoittamia. Tuomioistuimet eivät ole vastuussa rekistereistä eivätkä niiden asiantuntijoiden pätevydestä. Alankomaissa rekisterinpitäjät ja tuomioistuimet ovat toisistaan täysin riippumattomia. Tuomioistuimet luottavat näiden elinten antamiin laatutakeisiin. Tuomarit osallistuvat kuitenkin LRGD:n ja NRGD:n rekistereiden hyväksymis- ja/tai akkreditointiprosessiin.

Linkkejä:

- [Tuomioistuinasiantuntijoiden kansallinen rekisteri](#)
- [Alankomaiden tuomioistuinasiantuntijoiden rekisteri](#)
- [Ympäristölainsäädännön ja aluesuunnittelun asiantuntijalaitos](#)
- [Alankomaiden lääketieteen asiantuntijalausuntoja antava yhdistys](#)
- [Pakkolunastuksiin ja hallinto-oikeudellisiin korvauksiin erikoistuneiden asiantuntijoiden rekisteri](#)
- [Kansallinen asiantuntijavälitys](#)

NRGD:n/LRGD:n, NVMSR:n ja DOBS:n rekisterit sekä STAB:n verkkosivusto ovat julkisesti saatavilla. Hakutyökaluja on olemassa, mutta asianosaiset eivät voi konsultoida STAB:n asiantuntijoita, koska nämä nimetään vain neuvomaan tuomareita ja konsultoiminen herättäisi epäilyksiä riippumattomuudesta. Asianosaiset voivat kuitenkin pyytää tuomioistuinta konsultoimaan STAB:n asiantuntijoita. [Find an expert](#) -toiminto kattaa vain LRGD:n rekisterin asiantuntijat. Siinä voi tehdä hakuja erikoisaloittain. STAB:n palveluksessa työskentelevät asiantuntijat on rekisteröity myös LRGD:n rekisteriin. NRGD:n rekisteriin voi tehdä hakuja seuraavassa osoitteessa: [Zoeken in het register](#) (Hae rekisteristä).

NVMSR:n jäsenet käyvät läpi koulutus- ja tutkintoprosessin ennen kuin saavat tuomioistuimen asiantuntijan pätevyyden.

Päästäkseen NRGD:n rekisteriin asiantuntijoiden on käytävä läpi akkreditointimenettely, jossa huomioidaan sekä erikoisala, jolla heidän on todistettava pätevyytensä, että heidän roolinsa tuomioistuimen asiantuntijana ja taidot, joita hyvältä asiantuntijalta edellytetään. LRGD nojaa toiminnassaan niiden ammatillisten standardien

sertifiointiin, jotka ammatilliset elimet ja (ammatti)yhdistykset itse laativat, sekä perehdytykseen ja jatkuvan koulutuksen järjestelmään.

STAB:llä on hyvin tiukat palvelukseenottostandardit, sisäinen perehdytysmenettely ja jatkuvan koulutuksen järjestelmä. STAB:n asiantuntijoiden laatimiin asiantuntijalausuntoihin sovelletaan pakollista vertaisarviointia, ja ulkopuolinen arviointikomitea tarkastelee asiantuntijalausuntoja säännöllisesti.

Asiantuntijoiden ei tarvitse vannon valaa. Asiantuntijat voidaan erottaa rekistereistä sellaisten muodollisten valitusten jälkeen, jotka koskevat eri tuomioistuimiin sovellettavien, pitkälti samankaltaisten menettelysääntöjen noudattamista jättämistä.

Rekistereitä hallinnoivat elimet pitävät ne ajan tasalla.

II. Asiantuntijoiden pätevyys

LRGD:n asiantuntijoiden on oltava ammattialajärjestön jäseniä, jotta he voivat rekisteröityä asiantuntijoiksi. Tästä seuraa, että ammattikriteerit ja koulutusvaatimukset ovat kyseisen elimen vahvistamia. Myös NRGD asettaa korkeat koulutusvaatimukset, jotta asiantuntija voidaan ottaa rekisteriin. Asiantuntijat ovat usein ammattialajärjestön jäseniä, mutta joillakin harvinaisilla erikoisaloilla ei ole ammattialajärjestöjä, minkä vuoksi jäsenyys ei ole pakollinen. STAB, LRGD ja myös NRGD edellyttävät jatkuvaa koulutusta täydennyskoulutuksen muodossa. Esimerkiksi STAB:llä 15 prosenttia ajasta on varattu tälle, ja LRGD vaatii vähintään kuuden tunnin täydennyskoulutautumista vuodessa. Usein ammattialajärjestöt akkreditoivat oppilaitoksia. Niiden on osoitettava, että koulutus on suoritettu, julkaisemalla osallistujaluettelot verkkosivustoillaan. Koulutuksella on kaksi tavoitetta: oikeuslaitokseen liittyvä osaaminen ja erikoisalan asiantuntemus.

III. Asiantuntijoiden palkkiot

Rikosoikeudellisissa ja hallinnollisissa menettelyissä valtio maksaa asiantuntijan palkkion. Käytössä on kiinteä tariffijärjestelmä, ja asiantuntijan on tehtävä kustannuslaskelma etukäteen ([vuoden 2003 asetus rikosasioihin liittyvistä maksuista](#)). STAB:n kohdalla järjestelmä on erilainen, sillä STAB:lle palkkiot maksaa oikeus- ja turvallisuusministeriö. Siviiliasioissa asianosaiset maksavat asiantuntijalausunnoista.

IV. Asiantuntijoiden vastuu

Asiantuntijat ovat vastuussa yleisen sopimus- ja vahingonkorvausoikeuden mukaisesti. Asiantuntijoilla ei ole lakisääteistä tai nimeävän tuomarin määräämää velvollisuutta hankkia vastuuvakuutusta. Asiantuntijat voidaan vakuuttaa yrityksessä, jonka palveluksessa he työskentelevät. Riippumattomat asiantuntijat ottavat vakuutuksia oman harkintansa mukaan, mutta vastuuvakuutus on pakollinen useissa ammattialajärjestöissä.

V. Lisätietoja asiantuntijamenettelyistä

Oikeusalan asiantuntijoihin sovelletaan Alankomaissa pääasiassa siviiliprosessilain (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*) 194 §:ää ja hallinto-oikeudesta annetun yleisen lain (*Algemene wet bestuursrecht*) 8:47 §:ää sekä rikosoikeuden alan oikeudellisista asiantuntijoista annettua lakia (*Wet deskundige in strafzaken*) (rikosprosessilain [*Wetboek van Strafvordering*] 51i §).

Nämä lait muodostavat yleisen kehyksen, jonka lisäksi yksityiskohtaisia ohjeita on [siviilioikeudellisia asioita koskevissa käytännön ohjeissa asiantuntijoille](#) ja [hallinto-oikeudellisia asioita koskevissa käytännön ohjeissa lääketieteellisille asiantuntijoille](#).

Lisäksi NRGD on laatinut rikosoikeuden asiantuntijoille [käytännesäännöt](#), joihin on liitetty oikeusperusta, ja tuomarineuvosto (*Raad voor de rechtspraak*) on puolestaan laatinut [käytännesäännöt asiantuntijoille siviili- ja hallinto-oikeudellisissa asioissa](#). Myös virkamies- ja sosiaaliturva-asioiden ylioikeus (*Centrale Raad van Beroep*) on laatinut oikeusalan asiantuntijoita koskevat käytännesäännöt. STAB:llä on myös omat menettelysääntönsä, ja korkeimman hallinto-oikeuden (*Raad van State*) hallintoriita-asioita käsittelevällä jaostolla on asiantuntijoiden käytännesäännöt. Useimpiin asiantuntemuksen muotoihin sovelletaan asiantuntemuksen laatua tai asiantuntijoiden pätevyyttä koskevia lisävaatimuksia.

Asiantuntijan nimikettä ei ole suojattu.

1 Asiantuntijoiden nimeäminen

Asiantuntijoita voivat nimetä tuomioistuimien ja asianosaiset. Asiantuntijoiden nimeäminen tapahtuu hallinto-oikeudellisissa menettelyissä samaan tapaan kuin siviilioikeudellisissa menettelyissä. Erona on se, että hallinto-oikeudellisissa menettelyissä kustannukset maksaa valtio ja siviilioikeudellisissa menettelyissä asianosaiset. Kaikissa tapauksissa tuomioistuimen nimeämällä asiantuntijalla on velvollisuus vastata tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin (mahdollisesti asianosaisia kuultuaan). Rikosoikeudellisissa menettelyissä syyttäjä tai tuomari voi nimetä asiantuntijan tutkintavaiheessa. Tätä varten on olemassa lakisääteinen rekisteri, johon hyväksyttävän asiantuntijan on täytettävä tiukemmat vaatimukset kuin siviilioikeudellisissa ja hallinnollisissa menettelyissä. Kaikilla tuomioistuimen nimeämällä asiantuntijoilla on lakisääteinen velvollisuus ilmoittaa mahdollisista eturistiriidoista.

1.a Nimeäminen tuomioistuimen toimesta

Siviilituomioistuimella on harkintavalta nimetä asiantuntija joko viran puolesta tai asianosaisten pyynnöstä, jos asiaa koskevia tosiseikkoja ei voida selvittää muulla tavoin. Tällöin suullinen käsittely siirretään asiantuntijalausunnon toimittamisen jälkeiseen ajankohtaan. Tuomioistuin voi periaatteessa vapaasti nimetä henkilön, jonka se katsoo soveltuvan asiantuntijaksi. Asiantuntijan nimeäminen asiaankuuluvasta rekisteristä on kuitenkin yleinen käytäntö, jota kaikki tuomioistuimet pitkälti noudattavat. Asiantuntijan on ilmoitettava tuomioistuimelle mahdollisista eturistiriidoista. Tuomioistuimen nimeämällä asiantuntijoilla on pääsy asiaankuuluviin asiakirjoihin. Siviilioikeudellisissa menettelyissä on erityisen tiukkoja sääntöjä, joita sovelletaan avustaviin asiantuntijoihin, joita nimetty asiantuntija konsultoi tehtävänsä aikana: asianosaisten on tiedettävä etukäteen, keitä henkilöitä konsultoidaan ja mihin kysymyksiin heitä pyydetään vastaamaan.

1.b Nimeäminen asianosaisten toimesta

Kun asianosaiset nimeävät asiantuntijan, se tehdään yleensä oikeudellisen menettelyn alussa väitteiden perustelemiseksi. Tuomioistuin voi käyttää asiantuntijalausuntoja asian ratkaisemiseen. Tuomari voi missä tahansa oikeudenkäynnin vaiheessa nimetä asiantuntijan asianosaisten pyynnöstä. Asiantuntijoiden on noudatettava tuomioistuimen nimeämään asiantuntijaan sovellettavia sääntöjä ja käytäntöjä.

On mahdollista, että molemmat osapuolet pyytävät tietyn asiantuntijan nimeämistä; tähän ei sovelleta mitään erityisiä sääntöjä. Tuomari voi määrätä, että molemmat osapuolet nimeävät yhden asiantuntijan, mutta tämä ei ole yleinen käytäntö.

2 Menettely

2.a Siviilioikeudellinen menettely

Tuomioistuin seuraa asiantuntijatyön etenemistä vain ajanhallinnan osalta. Asiantuntijan työhön ei kohdisteta laadunvalvontaa, eikä siihen viitata tuomioissa. STAB saa kuitenkin tuomioistuimilta säännöllisesti palautetta työn tuloksista, vaikkakin STAB:ltä pyydetään harvoin lausuntoja siviilioikeudellisissa menettelyissä.

Asianosaiset voivat riitauttaa lausunnon esittämällä lausumia tai hankkimalla toisen asiantuntijan lausunnon. Asiantuntijalausunto ei sido tuomioistuimia, mutta yleensä ne noudattavat nimeämänsä asiantuntijan kantaa. Asianosaisten asiantuntijat ovat yleensä vähemmän vaikutusvaltaisia kuin tuomioistuimen nimeämät asiantuntijat. Ei ole olemassa menettelyjä, joissa asiantuntijat tapaisivat ennen oikeudenkäyntiä tai heitä ristikuulusteltaisiin ennen oikeudenkäyntiä, jotta ongelmia voitaisiin rajata ja jotta tuomioistuin ymmärtäisi näkemyserot.

Asiantuntijat saavat olla yhteydessä asianosaisiin menettelyn aikana, mutta vain jos se on välttämätöntä tosiasioiden selvittämiseksi ja jos kaikki asianosaiset ovat läsnä. Asiantuntijan on järjestettävä tapaamisia kaikkien asianosaisten kanssa saadakseen heidän kommenttinsa, elleivät ammatilliset normit estä sitä, kuten lääketieteellisissä tapauksissa.

1. Asiantuntijalausunto

Alankomaissa lausunnonle on laadittu malli. Asiantuntijoilta edellytetään alustavaa lausuntoa, ja asianosaisilla on

oikeus esittää siitä huomautuksia. Asiantuntijan on käsiteltävä asianosaisten väitteitä sekä alustavassa että lopullisessa lausunnossa. Lausunnossa ei tarvitse noudattaa muita erityisvaatimuksia. Asiantuntijan on tuomioistuimen määräyksestä laadittava täydentävä lausunto, jos esimerkiksi on esitetty lisäkysymyksiä. Lausunto annetaan yleensä kirjallisesti, mutta se voidaan antaa myös suullisesti oikeudenistunnossa.

2. Tuomioistuinkäsittely

Tuomioistuin määrää asiantuntijan osallistumaan käsittelyihin vain poikkeustapauksissa. Asianosaiset voivat pyytää sitä tai tuomari voi määrätä niin. Ristikuulustelu ei ole tavallista.

2.b Muut

Siviilioikeudellisten ja muiden menettelyjen välillä ei ole merkittäviä eroja.

Tässä esitetyt tiedot on kerätty maakohtaisilta yhteyshenkilöiltä, jotka [European Expertise & Experts Institute EEEI](#) oli valinnut asiantuntijahakuja käsittelevässä hankkeessa.

■ Päivitetty viimeksi: 16/10/2024

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.